



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT



uvajanje novih izobraževalnih
programov na področju storitev

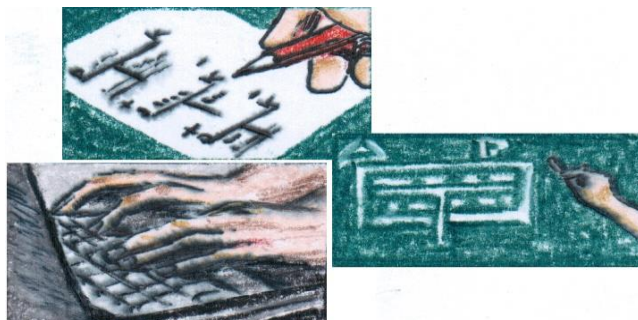


Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Irena Naraks

DENARNO POSLOVANJE

Program: EKONOMSKI TEHNIK
Modul: MATERIALNO KNJIGOVODSTVO
Vsebinski sklop: DENARNO POSLOVANJE



Gradivo dopolnila z vajami
Tatjana Černač Stupar
za interno uporabo

Ljubljana, maj 2010

Dopolnjeno 2020

1. DENARNO POSLOVANJE

Denar je zakonsko plačilno sredstvo.

Po računovodskem razumevanju je denar:

- gotovina v blagajni, to so bankovci, kovanci, prejeti čeki;
- knjižni denar, to so dobroimetja na računih, ki se lahko uporablja za plačevanje);
- denar na poti (denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezni račun pri banki in se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje);
- denarni ustrezniki, kot so kratkoročni depoziti (z zapadlostjo v plačilo največ tri mesece), državne obveznice, blagajniški zapisi...

Denar omogoča, da se vrši plačilni promet. Plačilni promet zajema vsa denarna plačila med posameznimi pravnimi in fizičnimi osebami. Ločimo:

- plačilni promet pri blagajni ali gotovinski plačilni promet;
- plačilni promet s transakcijskim računom, ki je gotovinski (gotovinska vplačila, izplačila in gotovinska nakazila) in negotovinski (prenosi z dolžnikovega na upnikov transakcijski račun - v nadaljevanju TRR - brez prisotnosti gotovine).

V plačilnem prometu se uporabljajo posebni obrazci – instrumenti plačilnega prometa, kot so:

- univerzalni plačilni nalog – UPN
- trajni nalog
- poštna nakaznica
- poslovni ček,
- menica.

Plačilni nalog

je temeljni instrument v plačilnem prometu – tako v gotovinskem kot v negotovinskem. Z njim imetnik TRR naloži banki:

- | | |
|---|--------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none">- vplačilo ob njegovem pologu gotovine- izplačilo ob njegovem dvigu gotovine | } GOTOVINSKI PLAČILNI PROMET |
| <ul style="list-style-type: none">- prenos denarnih sredstev z enega na drug TRR (običajno z računa nalogodajalca – dolžnika na račun upnika) | } NEGOTOVINSKI PLAČILNI PROMET |

Zgled pravilno strojno izpolnjenega obrazca UPN:

UPN

Ime plačnika
Testni uporabnik
Koseze 1, Ljubljana

Namen / rok plačila
Elektrika 10/2010

Znesek
EUR ***1.500,00

IBAN prejemnika in BIC banke prejemnika
SI56
9876 9876 9876 987
ABCDSI2X

Referenca prejemnika
SI00 1234-12-123456

Ime prejemnika
Testni prejemnik
Slape 123, Ljubljana

IBAN
SI56 1234 1234 1234 123

Referenca
SI00 12345-12345678910-1234

Ime in naslov
Testni uporabnik
Koseze 1, 1000 Ljubljana

Koda namena
ELEC

Namen / rok plačila
Elektrika 10/2010

Znesek
EUR ***1.500,00

Datum plačila
15.11.2010

BIC banke prejemnika
ABCDSI2X

IBAN
SI56 9876 9876 9876 987

Referenca
SI00 1234-12-123456

Ime in naslov
Testni prejemnik
Slape 123, 1000 Ljubljana

UPN - Univerzalni plačilni nalog

Prostor za vpise ponudnika plačilnih storitev

Podpis plačnika (neobvezno žig)

Prostitev plačila UPN

Prosimo, ne pišite in ne žigosajte v tem prostoru

INO d.o.o., Celje, 2010

Obrazec UPN - Univerzalni plačilni nalog

Zgled pravilno ročno izpolnjenega obrazca UPN:

UPN

Ime plačnika
TESTNI UPORABNIK
KOSEZE 1, LJUBLJANA

Namen / rok plačila
ELEKTRIKA 10/2010

Znesek
EUR =1.500,00

IBAN prejemnika in BIC banke prejemnika
SI56987698769876987
ABCDSI2X

Referenca prejemnika
SI00 1234-12-123456

Ime prejemnika
TESTNI PREJEMNIK
SLAPE 123, LJUBLJANA

IBAN
SI56123412341234123

Referenca
SI00 12345-12345678910-1234

Ime in naslov
TESTNI UPORABNIK
KOSEZE 1, 1000 LJUBLJANA

Koda namena
ELEC

Namen / rok plačila
ELEKTRIKA 10/2010

Znesek
EUR =1.500,00

Datum plačila
15.11.2010

BIC banke prejemnika
ABCDSI2X

IBAN
SI56987698769876987

Referenca
SI00 1234-12-123456

Ime in naslov
TESTNI PREJEMNIK
SLAPE 123, 1000 LJUBLJANA

UPN - Univerzalni plačilni nalog

Prostor za vpise ponudnika plačilnih storitev

Podpis plačnika (neobvezno žig)

Prostitev plačila UPN

Prosimo, ne pišite in ne žigosajte v tem prostoru

INO d.o.o., Celje, 2010

Obrazec UPN - Univerzalni plačilni nalog

Trajni nalog

Plačilna storitev, s katero banka sredstva z vašega računa v vnaprej določenem znesku prenaša na drugi račun, npr. na račun otroka, varčevanje ali kredit.

Ček¹

je vrednostni papir (vrednostnica), s katerim da izdajatelj čeka - trasant nalog banki – trasatu, naj z njegovega TRR izplača upravičencu – remitentu določen znesek denarja. Ker so čeki takoj unovčljivi, sodijo prejeti in izdani čeki med denarna sredstva: slednji seveda kot odbitna postavka. Lastnik TRR sme čeke izdajati samo na zneske, ki ustrezajo njegovim razpoložljivim sredstvom na TRR. Trasant – izdajatelj oz. zanj pooblaščen oseba, katere podpis je pri banki prijavljen, mora ček podpisati.

Menica²

je pisna izjava v predpisani obliki, s katero se izdajatelj – trasant zaveže, da bo plačal sam ali po njem pozvana oseba – trasat meničnemu upravičencu – remitentu ob določenem času in na določenem kraju na menici označeni znesek.

1.1 BLAGAJNIŠKO POSLOVANJE

Vse posle v zvezi z gotovino opravlja v organizaciji blagajna. Blagajne so lahko:

- glavna blagajna, ki opravlja celotno gotovinsko poslovanje in
- pomožne blagajne, ki jih uporabljajo za manjša tekoča izplačila (npr. transportna blagajna, blagajna poštnih stroškov, za dnevnice in potne stroške...).

Naloge glavne blagajne:

- dnevno dviguje gotovino s TRR,
- sprejema vplačila gotovine (npr. od kupcev),
- izplačuje gotovino (npr. dobaviteljem, zaposlenim...),
- hrani vrednostnice (obveznice ipd.), vrednotnice (bone, znamke..),
- nadzira delo pomožnih blagajn,
- dnevno polaga gotovino nad blagajniškim maksimumom na TRR,
- vodi razvid oz. evidenco o vplačilih in izplačilih.

Odgovorna oseba, ki vodi blagajno, je blagajnik. Gotovino, vrednotnice, vrednostnice, hrani v kovinski omari (trezorju), ki se zaklepa z vsaj dvema ključema. Enega hrani blagajnik, drugega pa izbrana odgovorna oseba (soključar). Blagajniški maksimum je najvišji znesek gotovine, ki sme ostati v blagajni čez noč. V skladu z veljavnimi predpisi ga podjetje določi v svojih internih aktih. Odvisen je tudi od velikosti podjetja in predmeta poslovanja.

¹ Podrobneje se s čekom seznanite pri modulu SODOBNO GOSPODARSTVO

² Več o menici – vrstah menic, različnih poslih pri meničnem poslovanju... prav tako obravnavate pri SODOBNEM GOSPODARSTVU; pri našem vsebinskem sklopu *denarno poslovanje* modula MATERIALNO KNJIGOVODSTVO se bomo posvetili zlasti računovodskemu razvidovanju obeh vrednostnih papirjev.

KAJ SE ŠTEJE ZA GOTOVINSKO PLAČILO?

Preden začnemo govoriti o omejitvah pri gotovinskem poslovanju, je potrebno najprej razjasniti, kaj se šteje za gotovinsko plačilo. **Za gotovinsko plačilo se šteje plačilo z bankovci in kovanci.** Poenostavljeno rečeno, gre za gotovinsko plačilo v vseh primerih, ko podjetje opravi plačilo za dobavljeno blago ali storitve, brez posredovanja banke oz. mimo bančnega računa.

V nadaljevanju navajamo nekaj primerov, ko **ne gre za gotovinsko poslovanje**:

- Direktor podjetja ali zaposleni plača račun dobavitelja s službeno ali osebno plačilno kartico;
- Podjetje izvede plačilo preko UPN obrazca na banki ali pošti, banka oz. pošta pa ta znesek nakaže na bančni račun dobavitelja;
- Podjetje plača dobavljeno blago po povzetju. Podjetje plača blago z gotovino ob prevzemu pošiljke. Pošta pa, kot posrednik ta znesek nakaže na bančni račun dobavitelja.

OMEJITVE PRI GOTOVINSKEM PLAČILU

Podjetje v prvem koraku preveri ali gre za gotovinsko ali negotovinsko plačilo. Pri negotovinskem plačilu ni nikakršnih omejitev glede zneska plačila. Pri gotovinskem plačilu pa obstajajo omejitve. Če podjetje ugotovi, da gre za gotovinsko plačilo, v naslednjem koraku preveri, **iz katere države prihaja dobavitelj** oz. prejemnik gotovinskega plačila.

- Gotovinsko plačilo za blago ali storitve dobavitelju iz Slovenije ne sme presegati zneska **420,00 EUR** (36. člen ZDavP-2 in 23.a člen Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku).
- Če dobavitelj prihaja iz ene od držav EU plačilo v gotovini ne sme presegati **5.000,00 EUR** (67. člen ZPPDFT-1).
- Pri gotovinskem plačilu dobavitelju iz tretje države (države, ki niso članice EU), pa mora podjetje preveriti omejitve pri gotovinskem poslovanju, ki jih določa lokalna zakonodaja tretje države.

VIR: <http://www.anova.si/ali-lahko-podjetje-placa-racun-dobavitelju-z-gotovino-kaksne-so-omejitve/>

RAZVIDOVANJE BLAGAJNIŠKEGA POSLOVANJA

Blagajnik dnevno sestavlja **blagajniški dnevnik (BD)**. Vanj vpisuje vsa gotovinska vplačila in izplačila enega dne. Za vsako vplačilo mora blagajnik izdati potrdilo o prejeti gotovini, to je **blagajniški prejemek (BP)** ali blagajniška vplačilnica.

Za vsako izdajo gotovine sestavi potrdilo o izplačilu gotovine - **blagajniški izdatek (BI)** ali **blagajniška izplačilnica**. Ob zaključku blagajniškega dnevnika napravi na njegovi hrbtni strani specifikacijo gotovine - popiše vse bankovce, kovance, čeke - od najvišjih vrednosti navzdol.

Blagajniška stranca je priročna blagajniška knjiga, ki jo lahko blagajnik uporablja pri prevelikem blagajniškem prometu. Vanjo ročno vpisuje prejeme in izdatke, ob zaključku dne pa jih prepiše v blagajniški dnevnik.

Primer izpolnjenih BI, BP in BD podjetja Cekinček d. o. o.

Cekinček d. o. o.
Ljubljana

**BLAGAJNIŠKA IZPLAČILNICA
BLAGAJNIŠKI IZDATEK**

Kraj	Ljubljana
Številka	156 ali 156/17
Datum	14. 3. 2017

Prejemnik	Tina Komac	Šifra prejemnika/dobavitelja	/
Naslov	Nova ulica 5, Kranj	je prejel znesek EUR	=343,13
Z besedami EUR	Tristotriinštirideset 13/100		

Za (opis)	V breme konta	Znesek EUR
Službeno potovanje	414	340,13
Pisarniški material	406	3,00
Število prilog: 2	SKUPAJ	343,13

Izplačal blagajnik Moje Ime	Prejel Tina Komac	Kontiral /	Preveril /
--------------------------------	----------------------	---------------	---------------

Cekinček d.o.o.
Ljubljana

**BLAGAJNIŠKA VPLAČILNICA
BLAGAJNIŠKI PREJEMEK**

Kraj	Ljubljana
Številka	240 ali 240/17
Datum	14. 3. 2017

Vplačnik	Pika Tea, s. p.	Šifra plačnika/kupca	/
Naslov	Pivka	je vplačal znesek EUR	=60,00
Z besedami EUR	Šestdeset 00/100		

Za (opis)	V dobro konta	Znesek EUR
Plačilo računa št. 5	120	60,00
Število prilog: 1	SKUPAJ	60,00

Prejel blagajnik Moje Ime	Vplačal Pika Tea	Kontiral /	Preveril /
------------------------------	---------------------	---------------	---------------

BLAGAJNIŠKI DNEVNIK št. 88 z dne 14. 3. 2017_

Zap. št.	Dokument	Besedilo	Znesek		Protikonto	
			Prejemki	Izdatki	Debet	Kredit
1	BP 239	Dvig gotovine	652,37			110 ali 109
2	BI 155	Plačilo dobavitelju		289,24	220	
3	BI 156	Služb.potov, pisar.mat		343,13	414, 406	
4	BP 240	Plačilo kupca	60,00			120
5	BI 157	Polog gotovine		30,00	110 ali 109	
		PREJEMKI SK UPAJ	712,37	662,37	SKUPAJ IZDATKI	
		PREJŠNJE STANJE	0	50,00	NOVO STANJE	
		SKUPAJ	712,37	712,37	SKUPAJ	

Podpis likvidatorja: Petra Kontrola

Podpis blagajnika: Moje Ime

Vaja 1

Blagajničarka Sara Tolar v podjetju ZMAJČEK, d. o. o., Koper, je imela zjutraj, dne **15. marca, 20..**, v blagajni 300,00 EUR, kar je za njeno podjetje tudi dovoljeni blagajniški maksimum. V nadaljevanju dne je:

1. na osnovi pričakovanih dnevnih potreb dvignila s TRR 500,00 EUR gotovine,
2. izplačala dobavitelju po prejemu računu 250,00 EUR gotovine,
3. izplačala delavki Evi Dinar iz Izole, ki se je vrnila s službene poti _____ EUR.
4. prejela gotovinsko plačilo kupca LUČ Mojca, s. p. iz Kozine 50,00 EUR in
5. položila gotovino nad blagajniškim maksimumom na TRR.

Številke dokumentov te vaje: blagajniški dnevnik (BD) št. 10, blagajniški prejemek (BP) št. 56 in blagajniški izdatek (BI) št. 32

BLAGAJNIŠKI DNEVNIK podjetja ZMAJČEK d.o.o, zap. št. _____, z dne _____						
Z. št.	Temeljnica št.	Besedilo	Prejemki	Izdatki	Protikonto	
			EUR	EUR	debet	kredit
1.		Dvig gotovine				
2.		Plačilo dobavitelju				
3.		Izplačilo dnevnice Evi Dinar				
4.		Plačilo kupca LUČ M., s. p.				
5.		Polog na TRR				
		Skupaj prejemki →			Skupaj izdatki	
		Prejšnji saldo →			← Novi saldo	
		SKUPAJ →			← SKUPAJ	
Pregledal/a: Petra Kontrola			Blagajnik: Moje Ime			

Popis gotovine, ki ostaja v blagajni, bi na hrbtni strani blagajniškega dnevnika lahko izgledal takole:

1 x	100,00 EUR	=	100,00 EUR
2 x	50,00 EUR	=	100,00 EUR
5 x	10,00 EUR	=	50,00 EUR
10 x	5,00 EUR	=	50,00 EUR
	SKUPAJ	=	300,00 EUR

Blagajniški dnevnik morata podpisati blagajnik in še ena odgovorna oseba, ki ga pregleda. Blagajniški dnevnik se sestavi v dveh izvodih. Original uporabi glavno knjigovodstvo kot temeljnico za knjiženje sprememb gotovine v blagajni. Zato mu rečemo tudi blagajniško poročilo.

– Naloge

Vaja 1: Izpolnite knjigovodski listini za 3. in 4. dogodek iz prejšnjega blagajniškega dnevnika: blagajniški izdatek **BI-št.** _____ in blagajniški prejemek **BP-št.** _____

BLAGAJNIŠKA IZPLAČILNICA BLAGAJNIŠKI IZDATEK			
Pravna oseba			
Kraj			
Številka			
Datum			
Prejemnik		Šifra prejemnika/dobavitelja	
Naslov		je prejel znesek EUR	
Z besedami EUR			
Za (opis)		V breme konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	
Izplačal blagajnik	Prejel	Kontiral	Preveril

BLAGAJNIŠKA VPLAČILNICA BLAGAJNIŠKI PREJEMEK			
Pravna oseba			
Kraj			
Številka			
Datum			
Vplačnik		Šifra plačnika/kupca	
Naslov		je vplačal znesek EUR	
Z besedami EUR			
Za (opis)		V dobro konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	
Prejel blagajnik	Vplačal	Kontiral	Preveril

Vaja 2:

Sestavite **blagajniški dnevnik podjetja ZMAJČEK, d.d., št. ____ z dne 16. 3. 20....**
in izpolnite priložene BI in BP. Številčenje le-teh nadaljujte iz prejšnje naloge.

Zjutraj je v blagajni 300,00 EUR gotovine. Poslovni dogodki tega dne so:

1. Blagajnik dvigne s transakcijskega računa 1.240,20 EUR gotovine.
2. Blagajnik ob pregledu gotovine ugotovi **primanjkljaj**³ 75,00 EUR.
3. Blagajnik izplača za poravnavo računa dobavitelju REX d.o.o. 419,00 EUR
4. Blagajnik vplača primanjkljaj 75,00 EUR.
5. Blagajnik položi gotovino na transakcijski račun; (blagajniški maksimum⁴) pusti v blagajni 40,00 EUR.

Konec delovnega dne zaključite blagajniški dnevnik.

Številke dokumentov te vaje: blagajniški dnevnik (BD) št. 11, blagajniški prejemek (BP) št. 58 in blagajniški izdatek (BI) št. 35

Pravna oseba BLAGAJNIŠKA VPLAČILNICA BLAGAJNIŠKI PREJEMEK			
Kraj			
Številka			
Datum			
Vplačnik		Šifra plačnika/kupca	
Naslov		je vplačal znesek EUR	
Z besedami EUR			
Za (opis)		V dobro konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	
Prejel blagajnik	Vplačal	Kontiral	Preveril

³ Ker je za stanje gotovine v blagajni odgovoren blagajnik, se primanjkljaj knjiži kot terjatev do njega – konto 165.

⁴ S 1. januarjem 2010 je prenehal veljati Pravilnik o plačevanju z gotovino in blagajniškem maksimumu. Imetniku TRR ni več potrebno položiti na transakcijski račun gotovine, ki presega blagajniški maksimum, mora pa še vedno voditi evidenco blagajniškega poslovanja.

Pravna oseba

BLAGAJNIŠKA IZPLAČILNICA BLAGAJNIŠKI IZDATEK

Kraj	
Številka	
Datum	

Prejemnik		Šifra prejemnika/dobavitelja	
Naslov		je prejel znesek EUR	
Z besedami EUR			

Za (opis)		V breme konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	

Izplačal blagajnik	Prejel	Kontiral	Preveril
--------------------	--------	----------	----------

Pravna oseba

BLAGAJNIŠKA IZPLAČILNICA BLAGAJNIŠKI IZDATEK

Kraj	
Številka	
Datum	

Prejemnik		Šifra prejemnika/dobavitelja	
Naslov		je prejel znesek EUR	
Z besedami EUR			

Za (opis)		V breme konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	

Izplačal blagajnik	Prejel	Kontiral	Preveril
--------------------	--------	----------	----------

Pravna oseba

BLAGAJNIŠKA VPLAČILNICA
BLAGAJNIŠKI PREJEMEK

Kraj	
Številka	
Datum	

Vplačnik		Šifra plačnika/kupca	
Naslov		je vplačal znesek EUR	
Z besedami EUR			

Za (opis)		V dobro konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	

Prejel blagajnik	Vplačal	Kontiral	Preveril
------------------	---------	----------	----------

Pravna oseba

BLAGAJNIŠKA IZPLAČILNICA
BLAGAJNIŠKI IZDATEK

Kraj	
Številka	
Datum	

Prejemnik		Šifra prejemnika/dobavitelja	
Naslov		je prejel znesek EUR	
Z besedami EUR			

Za (opis)		V breme konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	

Izplačal blagajnik	Prejel	Kontiral	Preveril
--------------------	--------	----------	----------

BLAGAJNIŠKI DNEVNIK podjetja št., z dne

Zap. št.	Doku ment	Besedilo	Znesek		Protikonto	
			Prejemki	Izdatki	Debet	Kredit
		SKUPAJ PREJEMKI			SKUPAJ IZDATKI	
		PREJŠNJI SALDO			NOVI SALDO	
		SKUPAJ			SKUPAJ	

Vaja 3:

Sestavite blagajniški dnevnik št. ____ z dne 17. 3. 20____, podjetja ZMAJČEK, d.o.o.
in izpolnite BP in BI. Številčenje dokumentov nadaljaj iz vaje 2

Zjutraj je v blagajni 40,00 EUR gotovine. Poslovni dogodki tega dne so:

1. Blagajnik dvigne s transakcijskega računa 1.289,30 EUR gotovine – knjižite preko **prehodnega računa**⁵.
2. Blagajnik izplača zaposlenemu **akontacijo dnevnice**⁶ za opravljeno službeno potovanje v Avstrijo 55,00 EUR gotovine
3. Ob pregledu gotovine ugotovi blagajnik **presežek**⁷ v višini 246,80 EUR.
4. Blagajnik izplača za poravnavo računa dobavitelju 355,00 EUR
5. Blagajnik položi gotovino na transakcijski račun – knjižite preko prehodnega računa, blagajnik pusti v blagajni 130,00 EUR.

Konec delovnega dne zaključite blagajniški dnevnik.

BLAGAJNIŠKI DNEVNIK podjetja št., z dne

Zap. št.	Dokument	Besedilo	Znesek		Protikonto	
			Prejemki	Izdatki	Debet	Kredit
		SKUPAJ PREJEMKI			SKUPAJ IZDATKI	
		PREJŠNJI SALDO			NOVI SALDO	
		SKUPAJ			SKUPAJ	

⁵ Za dvig in polog gotovine lahko podjetje uporablja konto *109 Denar na poti*. S knjižbo na *110 Denarna sredstva na računih* (v naših vajah TRR) počakajo, dokler ne prejmejo od banke obvestila o knjiženi obremenitvi oziroma odobritvi na njihovem TRR.

⁶ Ker prejme delavec akontacijo dnevnice pred odhodom na službeno potovanje, se knjiži terjatev na konto 165 *Ostale kratkoročne terjatve*.

⁷ Nepojasnjene presežke knjižijo med druge prihodke – 789 *Ostali prihodki*

Pravna oseba

BLAGAJNIŠKA VPLAČILNICA
BLAGAJNIŠKI PREJEMEK

Kraj	
Številka	
Datum	

Vplačnik		Šifra plačnika/kupca	
Naslov		je vplačal znesek EUR	
Z besedami EUR			

Za (opis)		V dobro konta	Znesek EUR
Število prilog:		SKUPAJ	

Prejel blagajnik	Vplačal	Kontiral	Preveril
------------------	---------	----------	----------

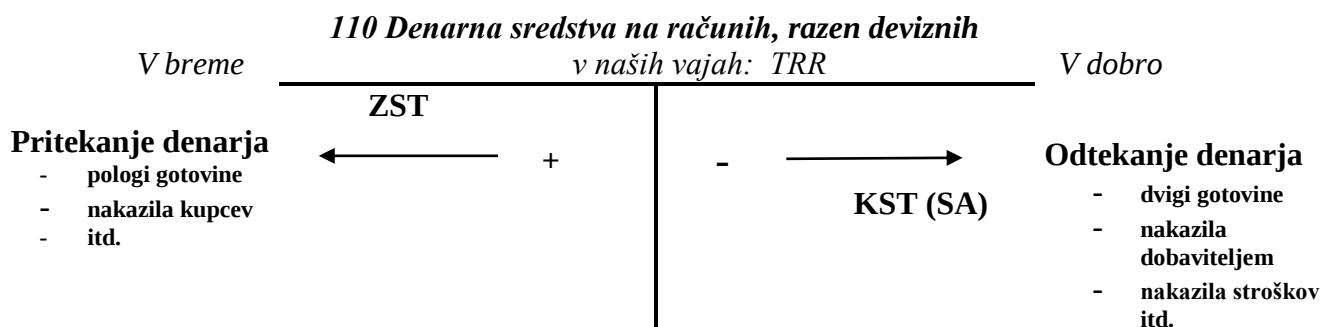
1.2 TRANSAKCIJSKI RAČUN

S transakcijskim računom, ki ga odpre pri banki, organizacija lahko vrši:

- gotovinska vplačila in izplačila in
- negotovinski plačilni promet.

To je konto, preko katerega organizacija opravlja večino plačil v svojem poslovanju. Pretežni del plačevanja med podjetji teče kot negotovinski prenos denarnih sredstev z računa enega (dolžnika) na račun drugega (upnika).

V svojem računovodstvu, vodi podjetje denarna sredstva na TRR na aktivnem kontu razreda 1:



Podjetje ima lahko več transakcijskih računov. Toda pri eni poslovni banki sme imeti odprt le en račun. Stanje na TRR v knjigovodstvu imetnika se mora ujemati s stanjem v banki.

O vseh spremembah na njegovem računu banka obvesti imetnika z izpiskom stanja in prometa – bančnim izpiskom (v nadaljevanju BA). Tako imajo organizacije pregled in vpogled v dnevno stanje razpoložljivih sredstev na TRR v banki.

Banka za svoje storitve zaračunava komitentom stroške plačilnega prometa. Praviloma mesečno obremeni račune organizacij za nastale stroške in jih o tem pisмено obvesti.

Včasih dijake zmoti izrazoslovje banke o tem, kaj se je zgodilo ob nekem plačilu:

- Če imetnik s plačilnim nalogom naloži banki, naj z njegovega računa nakaže denarna sredstva na račun drugega podjetja, ga banka z bančnim izpiskom obvesti, da je obremenila (zmanjšala) stanje na njegovem računu; v knjigovodstvu podjetja – nalogodajalca bodo seveda knjižili zmanjšanje denarnih sredstev v dobro oz. na kredit konta 110.
- Kadar se denarna sredstva imetniku računa povečajo (npr. ob plačilu njegovega kupca), banka obvesti podjetje, da mu je priznala ali odobrila stanje na računu; v knjigovodstvu imetnika računa pa knjižijo povečanje denarnih sredstev v breme ali na debet konta 110.



Obrazec, ki ga pošilja Banka CUPS učnim podjetjem, za katera vodi transakcijske račune, je po zgradbi in sestavi tak kot v realnem svetu:

		 CENTRALA UČNIH PODJETIJ SLOVENIJE SLOVENE CENTRE FOR TRAINING COMPANIES Vodnikova 10, SI - 3000 Celje Tel: 03/425-47-42, 03/425-47-33 E-pošta: cups@ses.ce.edus.si	
		Davčna št.: SI 20010000	
Srednja šola UP ZRAK, d.o.o. Modra ulica 1 Pošta, KRAJ	Transakcijski račun:	SI56 3001 0057 0600 307	
	Datum izpiska:	2. 9. 20__	
	Številka izpiska:	1	
	Davčna številka:	SI 20010057	
		Predhodno stanje:	30.000,00 EUR
		Skupaj V BREME:	2.000,00 EUR
		Skupaj V DOBRO:	2.400,00 EUR
		Novo stanje:	30.400,00 EUR
		Višina blokiranih sredstev:	0 EUR
OBVESTILO O PROMETU NA TRANSAKCIJSKEM RAČUNU			
ODLIVI		Število nalogov 2	v znesku: 2.000,00 EUR
Zap. št.	Datum valute	Prejemnik	Opis plačila
1	2. 9. 20__	Srednja šola _____ UP VODA, d. o. o. Bistra ulica 1 Pošta, KRAJ	Plačilo računa št. 1 1.500,00 EUR
2	2. 9. 20__	Srednja šola _____ UP SONCE, d. o. o. Rumena ulica 1 Pošta, KRAJ	Plačilo računa št. 2 500,00 EUR
PRILIVI		Število nalogov 1	v znesku: 2.400,00 EUR
Zap. št.	Datum valute	Plačnik	Opis plačila
1	2. 9. 20__	Srednja šola _____ UP ZEMLJA, d. o. o. Zelena ulica ____ Pošta, KRAJ	Plačilo računa št. 112 2.400,00 EUR
Reklamacije vložite takoj, oziroma najkasneje 7. delovni dan po prejemu izpiska.			

Na osnovi takšnega bančnega izpiska bi v učnem podjetju ZRAK, d. o. o., ki izpisek prejme, zbirno knjižili:

120 Terjatve do kupcev		110 TRR		220 Obveznosti do dobaviteljev	
ZST	2.400,00	(2) ZST	30.000,00	(1) (1a)	1.500,00
		(2)	2.400,00	(1b)	500,00



NALOGE



Na osnovi bančnega izpiska, knjižite poslovne dogodke na kontih podjetja ZRAK

		 CENTRALA UČNIH PODJETIJ SLOVENIJE SLOVENE CENTRE FOR TRAINING COMPANIES Vodnikova 10, SI - 3000 Celje Tel: 03/425-47-42, 03/425-47-33 E-pošta: cups@ses.ce.edus.si	
		Davčna št.: SI 20010000	
Srednja šola UP ZRAK, d.o.o. Modra ulica 1 Pošta, KRAJ		Transakcijski račun:	SI56 3001 0057 0600 307
		Datum izpiska:	3. 9. 20__
		Številka izpiska:	22
		Davčna številka:	SI 20010057
		Predhodno stanje:	30.400,00 EUR
		Skupaj V BREME:	10,00 EUR
		Skupaj V DOBRO:	1.000,00 EUR
		Novo stanje:	31.390,00 EUR
OBVESTILO O PROMETU NA TRANSAKCIJSKEM RAČUNU			
ODLIVI		Število nalogov	2
		v znesku:	10,00 EUR
Zap. št.	Datum valute	Prejemnik	Opis plačila
1	3. 9. 20__	BANKA CUPS Pošta, KRAJ	Stroški plačilnega prometa
PRILIVI		Število nalogov	1
		v znesku:	1.000,00 EUR
Zap. št.	Datum valute	Plačnik	Opis plačila
1	3. 9. 20__	UP ZRAK, d. o. o. Modra ulica 1 Pošta, KRAJ	Polog gotovine
Reklamacije vložite takoj, oziroma najkasneje 7. delovni dan po prejemu izpiska.			

Vaja 5

Smo podjetje CIK-CAK in smo prejeli račun dobavitelj X&B ter izdali račun podjetju BOR!

RAČUN

Številka računa: **122/20/12**Datum: **7. 9. 20__****Podjetje X&B, d. o. o**

Mirna pot 102
1000, LJUBLJANA
Telefon: (01) 566 55 59
Faks: (01) 566 55 00
E-pošta: xb@siol.si

Podjetje CIK-CAK, d.o.o.

Cankarjeva ulica 5/a
6310, IZOLA
Telefon: (05) 672 00 01
Faks: (05) 672 00 02
E-pošta: cikcak@siol.net

ID št. za DDV SI 36548897

ID št. za DDV SI 12345678

Zap. št.	Opis	Količina	EM	Cena	Rabat	Cena brez DDV	DDV	Vrednost brez DDV
1.	blago A	800,00	lit	3,85		3,85	9,5 %	EUR
2.	blago B	250,00	kg	5,85		5,85	22 %	EUR

Stopnja DDV	Davčna osnova	Znesek davka	Vrednost z DDV
9,50%			EUR
22,0%			EUR
Skupaj			EUR

Za plačilo:

EURProsimo, da se pri plačilu sklicujete na št.: **122/20/12**

TRR:SI56 1010-2345-8887-321

Reklamacije sprejemamo v roku 8 dni od dneva izstavitve računa. Pri reklamaciji navedite številko in datum računa.

V primeru neupravičene reklamacije zaračunavamo zakonsko določene zamudne obresti.

Fakturiral:
Miha KRANJC

X&B
d.o.o.
Ljubljana

Direktor:
Aleks MIHEVC

RAČUNŠtevilka računa: **311/20-12**Datum: **7.9.20****Podjetje CIK-CAK,**
d.o.oCankarjeva ulica 5a
6310, IZOLA
Telefon: (01) 566 55 59
Faks: (01) 566 55 00
E-pošta: cikcak@siol.si**Podjetje BOR, d.o.o.**Erjavčeva ulica 25
6000, KOPER
Telefon: (05) 627 00 01
Faks: (05) 62700 02
E-pošta: bor@t-2.com

ID št. za DDV SI 12345678

ID št. za DDV SI 87654321

Zap. št.	Opis	Količina	EM	Cena	Rabat	Cena brez DDV	DDV	Vrednost brez DDV
1.	blago x	50,00	kg	25,50		25,50	22 %	EUR
2.	blago y	100,00	kg	15,00		15,00	9,5 %	EUR

Stopnja DDV	Davčna osnova	Znesek davka	Vrednost z DDV
9,50%			EUR
22,00%			EUR
Skupaj			EUR
Za plačilo:			EUR

Prosimo, da se pri plačilu sklicujete na št.: **311/20-12**

Reklamacije sprejemamo v roku 8 dni od dneva izstavitve računa. Pri reklamaciji navedite številko in datum računa.

V primeru neupravičene reklamacije zaračunavamo zakonsko določene zamudne obresti. Rok plačila 2 meseca.

Fakturiral:
Lea Faktura**CIK-CAK**
d.o.o. Izola
ŽIG**Direktor:**
Mol Babak**NALOGA – plačilo prejetega računa 15. 9. 20**

1. S POMOČJO UPN (univerzalnega plačilnega naloga) plačaj račun podjetju X&B.
2. Isti dan smo prejeli plačilo kupca Bor.

BANČNI IZPISEK

UniCedit Banka Slovenija d. d.		Davčna št.:SI 88877766	
1000 LJUBLJANA		SI56 2900 0003 5639 308	
Podjetje „CIK-CAK”d.o.o. Cankarjev ulica 5/a 6310, IZOLA	Transakcijski račun:		SI56 2900 0003 5639 308
	Datum izpiska:		15. 9. 20__
	Številka izpiska:		19/20__
	Davčna številka:		SI 12345678
Predhodno stanje:		88.745,15 EUR	
Skupaj V BREME:		_____ EUR	
Skupaj V DOBRO:		_____ EUR	
Novo stanje:		_____ EUR	
OBVESTILO O PROMETU NA TRANSAKCIJSKEM RAČUNU			
ODLIVI		Število nalogov	2
		v znesku:	_____,__ EUR
Zap. št.		Prejemnik	Opis plačila
1.		Podjetje X&B , d.o.o. Mirna pot 102, 1000 Ljubljana	Plačilo računa št: _____ EUR
2.		Cikorja d. o. o. Cankarjev drevored 5/a, 6000 Koper	Unovčen ček 548,50 EUR
PRILIVI		Število nalogov	2
		v znesku:	_____,__ EUR
Zap. št.		Plačnik	Opis plačila
1.		Podjetje BOR, d.o.o. Erjavčeva ulica 25, 6000 Koper	Plačilo računa št: _____ EUR
2.		Cik-Cak, d. o. o. Cankarjeva ulica 5/a, 6310 Izola	Unovčen ček 124,85 EUR
Reklamacije vložite takoj, oziroma najkasneje 7. delovni dan po prejemu izpiska.			

KNJIŽI NA TEMELJNICO PODJETJA CIK-CAK, d.o.o.

Zap. št.	BESEDILO	ŠIFRA	DEBET	KREDIT
Zst	TRR		88.745,15	
	Prejeti čeki -		124,85	
	Izdani čeki (odbitna postavka)			548,50
	Osnovni kapital			
1.	Kupili smo blago. Knjiži prejeti račun 122/20/12 od podjetja X&B, zaloge vodimo po nabavni vrednosti			
2	Obračunali smo plače zaposlencem 5.000,00 EUR.			
3.	Knjiži izdan račun za prodano blago 311/20-12			
4.	Knjiži zmanjšanje zaloge blaga zaradi prodaje, NV blaga znaša 80 % vrednosti blaga-glej račun!!			
5.	Knjiži bančni izpisek: a) odlive ----- b) prilive			

1.3 RAZVIDI (EVIDENCE) ČEKOV IN MENIC

Podjetja v poslovanju izdajajo in prejemajo čeke in menice. O tem vodijo računovodske evidence – razvide.

Razvid o izdanih čekih

Ček izda podjetje za poravnavo svoje obveznosti. Konto **102 Izdani čeki** je v kontnem planu med denarnimi sredstvi razreda 1 – torej med aktivnimi konti. Ker pa gre zaradi takojšnje možnosti unovčljivosti za odbitno postavko, ga odprejo in knjižijo nanj spremembe kot da je pasivni konto – torej se povečuje na kreditu in zmanjšuje na debetu.



Na kontih glavne knjige se knjižita dva poslovna dogodka, npr.:

1. Izdaja čeka dobavitelju v vrednosti 300,00 EUR.

**PRIMER**

Na kontih glavne knjige se knjižita dva poslovna dogodka, npr.:

1. Prejem čeka v vrednosti 500,00 EUR.

(1)		+ 103 Prejeti čeki		-		(2)		+ 120 Terjatve do kupcev -		(1) ZST		+ 110 TRR		-	
		500,00	500,00					stanje	500,00			stanje			
										(2)		500,00			

2. Unovčenje prejetih čekov.

**NALOGE****Naloge**

Rešimo dogodke prejšnjih dveh primerov še na temeljnico.

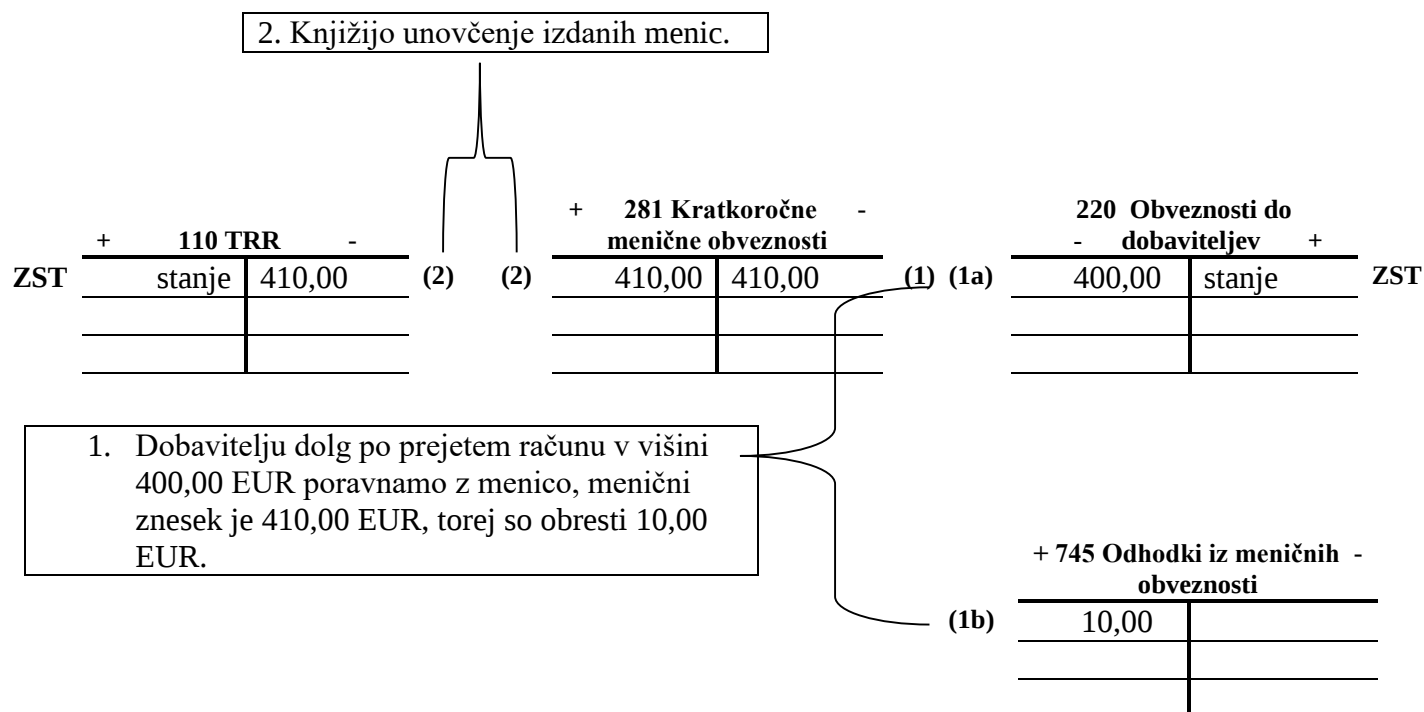
Zap. št.	Dok.	Besedilo	ŠIFRA IN IME KONTA	V BREME	V DOBRO
1.		Izdaja čeka dobavitelju v vrednosti 300,00 EUR.			
2.		Banka obvesti podjetje, da je dobavitelj unovčil ček.			
3.		Prejem čeka v vrednosti 500,00 EUR.			
4.		Unovčenje prejetih čekov.			

Razvid o izdanih menicah

V glavni knjigi vodijo organizacije izdane menice med kratkoročnimi obveznostmi na kontu **281 *Kratkoročne menične obveznosti***. Menica običajno zapade v plačilo kasneje kot dolg do dobavitelja. Zato mora dolжник, ki menico izdaja, v menični znesek vračunati še obresti. Te obresti so zanj najprej strošek⁸, najkasneje ob koncu leta pa finančni odhodek .



Na kontih glavne knjige se knjižita dva poslovna dogodka, npr.:



Razvid o prejetih menicah

⁸ Mi bomo ta korak pri knjiženju preskočili in knjižili takoj finančni odhodek, v kar se slej ko prej spremeni.

Prejete menice, ki jih prejme podjetje od svojih kupcev, vodi na kontu **185 Prejete menice**. Obresti ki jih vključuje menični znesek, so za podjetje - prejemnika menice - finančni prihodki.



Na kontih glavne knjige se knjižita dva poslovna dogodka, npr.:

1. Od kupca, ki ga po izdanem računu terjajo za 100,00 EUR, prejmejo menico za 110,00 EUR; menični znesek vključuje 10,00 EUR obresti.

**NALOGE**

Rešimo dogodke prejšnjih dveh primerov še na temeljnico.

Zap. št.	Dok.	Besedilo	ŠIFRA IN IME KONTA	V BREME	V DOBRO
1.		Dobavitelju dolg po prejetem računu v višini 400,00 EUR poravnamo z menico, menični znesek je 410,00 EUR, torej so obresti 10,00 EUR.			
2.		Knjižijo unovčenje izdanih menic.			
3.		Od kupca, ki ga po izdanem računu terjajo za 100,00 EUR, prejmejo menico za 110,00 EUR; menični znesek vključuje 10,00 EUR obresti.			
4.		Unovčenje prejetih menic.			

2. DAVKI

*Na tem svetu, razen smrti in davkov, ni nič zanesljivega.
(Benjamin Franklin, 1789)*

Odkar obstajajo organizirane družbe, poznamo davke. Davki so bili vedno prisilna dajatev, spreminjala se je le njihova oblika, od naturalnih davkov k prevladi denarnih davkov. Davkoplačevalci so v času tlačanstva dajali gospodarjem desetino svojega pridelka, danes pa lahko rečemo, da med letom delamo poprečno 100 dni za državo in ostale dni za sebe.

Dandanes je sistem pobiranja davkov pravičnejši. Če ničesar nimam, mi tudi davkov ni treba plačevati. Ne gre več za absolutno obveznost, temveč za obveznost deliti dohodek z državo v zameno za javne dobrine, ki so vsem enakopravno dostopne.

Dejstvo je, da največ sredstev za svoje delovanje pridobi država s pobiranjem davkov. Pri tistih, ki jih plačujejo iz svojih dohodkov in tudi iz premoženja – to so fizične in pravne osebe - to seveda ni priljubljeno. Pa vendar – brez države ne gre, zato je pobiranje davkov v javnem interesu

Davčni sistemi držav so različni. Toda odkar je Slovenija članica Evropske unije, se trudi približati evropskemu pravnemu redu, ki na davčnem področju teži k enotnim rešitvam.

V organizacijah morajo davke obračunati v skladu z zakoni (Zakon o dohodnini, Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb, Zakon o davku na motorna vozila, Zakon o trošarinah, Zakon o davku na dodano vrednost itd.). Zato je pomembno, da nenehno spreminjanje davčne zakonodaje spremljajo in davke tudi pravočasno vplačajo na pravilne račune.

Vrste davkov

Najpogosteje delimo davke na neposredne, to je na tiste, ki zmanjšujejo dohodek posameznika in podjetja in na posredne, ki jih plačujejo kupci pri nakupu blaga in storitev, dolžnost prodajalcev pa je, da jih vplačajo na ustrezen račun v državni proračun.

Neposredni davki na dohodek so:

- davek na dohodek in dobiček (davek na dohodek pravnih oseb, dohodnina),
- davek na določene prejeme,
- prispevki za socialno varnost in
- davek od iger na srečo.

Neposredni davki na premoženje so:

- davek na premoženje,
- davek od prometa motornih vozil in
- davek na dediščine in darila.

Posredni davki so tisti, ki povišujejo cene, ker vplivajo na oblikovanje cen blaga in storitev:
davek na dodano vrednost,

- trošarine,
- davek na zavarovalne storitve,
- davek na promet nepremičnin,
- carinske dajatve.

2.1 DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb so:

- pravne osebe, ki dosegajo dobiček z opravljanjem dejavnosti in imajo sedež na območju Republike Slovenije;
- pravne osebe, ki nimajo sedeža na območju Republike Slovenije, za dobiček, ki ga dosežejo s trajnim opravljanjem dejavnosti na območju Republike Slovenije;
- predstavništvo tuje osebe za agencijske posle v zračnem in drugem prometu, ki dosega prihodke s prodajo lastnih prevoznih listin na območju Republike Slovenije.

NOVOSTI

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 66 so bile 5.11.2019 objavljene spremembe Zakona o dohodnini ((ZDoh-2), Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2), Zakona o davku od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov (ZDDOIFI) in Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2).

Spremembe zakonov se uporabljajo od 01.01.2020, razen določb o amortizaciji sredstev, prejetih v poslovni najem, ki se uporabljajo že od 1.1.2019.

Amortizacija sredstev v poslovnem najemu

S spremembo zakonodaje se za sredstvo vzeto v poslovni najem kot strošek amortizacije za davčne namene uporabi najvišja letna amortizacijska stopnja, ki ustreza dejanski amortizacijski dobi tega sredstva.

ZAKON O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

Uvedba 7% efektivne stopnje obdavčitve

Kaj to pomeni? Do sedaj je veljalo, do vključno leta 2019, da so podjetja lahko pozitivno davčno osnovo v davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb zniževala s koriščenjem davčnih olajšav do davčne osnove 0,00 EUR (koriščenje davčnih olajšav iz naslova investicij v raziskave in razvoj, investicij v opremo in neopredmetena sredstva...) in posledično plačala 0,00 EUR davka.

Od leta 2020 dalje pa bo pravna oseba vedno plačala davek od dohodkov pravnih oseb saj velja omejitev zmanjšanja davčne osnove. Na podlagi izvršene spremembe zakonodaje se vse davčne olajšave in davčne izgube iz preteklih davčnih obdobj priznajo največ v višini 63% davčne osnove.

Primer vpliva navedene spremembe:

	PODATKI	2019	2020
Davčna osnova pred olajšavami	30.000,00	30.000,00	30.000,00
Olajšava za vlaganja v opremo in NS V letu 2020 je $30.000 \times 63 \% = 18.900,00$	40.000,00	30.000,00	18.900,00
DAVČNA OSNOVA (30.000-18.900)		0,00	11.100,00
DAVEK ($11.100 \times 19 \% = 2.109,00$)	19 %	0,00	2.109,00

Podjetje bo tako lahko v letu 2020 (izhajamo iz enakih podatkov) koristilo le del olajšave iz naslova vlaganj v opremo in neopredmetena sredstva v višini 18.900,00 EUR (ostalo prenos) ter bo moralo plačati davek v višini 2.109,00 EUR, kar je 7,03 % davčne osnove.

Določbe veljajo tudi za dohodke iz dejavnosti – samostojnega podjetnika.

Davčna stopnja

V letu 2020 je davek od dohodka pravnih oseb obračunana po stopnji 19 %.

Dohodki iz oddajanja premoženja v najem

V primeru doseganja dohodkov iz oddajanja premoženja v najem bodo davčni zavezanci z letom 2020 lahko upoštevali normirane stroške v višini 15 %, hkrati pa se zvišuje stopnja dohodnine od tovrstnih dohodkov na 27,5 %.

Vir: <https://www.svetovanje.si/svetovanje/blogi/koliko-davka-bom-placal-v-2020-5dce8f2f2114e01afca8b650>

2.2 DAVEK NA DODANO VREDNOST

Davek na dodano vrednost je vsefazni prometni davek, kar pomeni, da je obračunan in plačan v vsaki fazi prometa, vendar pa se davek, kot vstopni DDV, vrača tistim, ki so zavezanci za DDV. V končni fazi se tako davek prevali na potrošnika.

Predmet obdavčitve

DDV se obračunava in plačuje od dobav⁹ in pridobitev¹⁰ blaga in opravljenih storitev, ki jih davčni zavezanec opravi v okviru opravljanja svoje dejavnosti na območju Republike Slovenije za plačilo, in od uvoza blaga v Slovenijo.

Davčni zavezanec

je vsaka oseba (pravna ali fizična), ki kjerkoli neodvisno opravlja katerokoli ekonomsko dejavnost, ne glede na namen ali rezultat opravljanja dejavnosti. Vsaka oseba mora davčnemu organu prijaviti, kdaj začne opravljati dejavnost kot davčni zavezanec in si pridobiti identifikacijsko številko za DDV.

Stopnja DDV

DDV se obračunava po splošni stopnji 22% in po nižji stopnji 9,5% za dobave blaga in storitev, ki so določene v Prilogi k Zakonu o davku na dodano vrednost.

Obveznost izdajanja računov

Pogoj za pravilni obračun DDV je, da davčni zavezanec zagotovi, da izdaja račune za dobave blaga in storitev, ki jih je opravil na ozemlju Slovenije, kot tudi za dobave blaga izven Slovenije, tako davčnim zavezancem kakor tudi osebam, ki niso zavezanci za DDV. Obračunani DDV na izdanem računu dobi davčni zavezanec plačan v ceni opravljene dobave blaga oz. storitev, zato ga je dolžan kot posrednik posredovati v državno blagajno.

Obračun DDV na obrazcu DDV-O

Vsak davčni zavezanec mora predložiti davčnemu organu obračun DDV na obrazcu DDV-O, ki mora vsebovati vse podatke, potrebne za izračun davka, za katerega je nastala obveznost obračuna, in za odbitke, kjer sam ugotovi davčno obveznost. Rok oddaje obrazca je zadnji delovni dan naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, če opravlja dobave znotraj EU pa do 20. dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja. Iz obrazca so torej vidne vse nabave – pridobitve blaga oz. storitev in vse prodaje – dobave blaga oz. storitev in iz njih izvirajoči:

- vstopni DDV, ki predstavlja terjatev do države in
- izstopni DDV, ki predstavlja obveznost do države.

Če je večji prvi, terjatve presegajo obveznosti do države in podjetje lahko zahteva vračilo razlike. Če pa je večji drugi, so obveznosti do države večje od terjatev, zato mora razliko podjetje državi nakazati. Davčni zavezanec mora obračun davka na dodano vrednost predložiti davčnemu organu v elektronski obliki prek sistema eDavki.

Davčni zavezanec mora predložiti obračun DDV ne glede na to, ali je za davčno obdobje, za katero predloži obračun, dolžan plačati DDV.

⁹ Z dobavami so mišljene prodaje blaga in storitev.

¹⁰ S pridobitvami so mišljeni nakupi blaga in storitev.

IV. Odbitek DDV

od nabav blaga in storitev, pridobitev blaga in prejetih storitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 22 %	41								
od nabav blaga in storitev, pridobitev blaga in prejetih storitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 9,5 %	42								
od pavšalnega nadomestila po stopnji 8 %	43								

Obveznost DDV	51								
---------------	----	--	--	--	--	--	--	--	--

Presežek DDV	52								
--------------	----	--	--	--	--	--	--	--	--

Izračunavam odbitni delež (ustrezno označi)	03	NE	DA
--	----	----	----

Zahtevam vračilo presežkov (ustrezno označi)	04	NE	DA
---	----	----	----

Potrjujem resničnost navedenih podatkov.

V/na _____

Podpis _____

Datum _____

Ime in priimek _____

RAČUNOVODSKO RAZVIDOVANJE DDV

Pri evidenci DDV je potrebno ločiti:

- VSTOPNI DDV,
- IZSTOPNI DDV.

VSTOPNI DDV je na prejetih računih (v nadaljevanju PR) – torej smo mi v vlogi kupca.

IZSTOPNI DDV je na izdanih računih – torej smo mi v vlogi prodajalca.

PRIMER1 : Poslovni dogodek za VSTOPNI DDV

- Kupimo blago, iz prejetega računa je razvidno :

vrednost brez DDV (čista kupna vrednost ali davčna osnova)	20.000,00 EUR
+ DDV 22%	4.400,00 EUR
vrednost z DDV – za plačilo	24.400,00 EUR

Knjižimo:

	+	660 Zaloga blaga	-			+	160 Terjatve za vstopni DDV	-			-	220 Obveznosti + do dobaviteljev		
(1)		20.000,00			(1)		4.400,00						24.400,00	(1)

PRIMER 2 : Poslovni dogodek za IZSTOPNI DDV

2. Prodamo proizvode, iz izdanega računa je razvidno :

prodajna vrednost brez DDV (davčna osnova)	20.000,00 EUR
+ DDV 22%	4.400,00 EUR
prodajna vrednost z DDV – za plačilo	24.400,00 EUR

IZRAČUN DDV:

a) če je osnova za izračun DDV prodajna vrednost :

$$\text{DDV} = \frac{\text{čista vrednost} \cdot \text{davčna stopnja}}{100} = \frac{20.000 \cdot 22}{100} = \underline{\underline{4.400,00}}$$

b) če gre za kontrolo PV z DDV oz. je znesek z vračunanim DDV-jem :

$$\text{DDV} = \frac{\text{bruto vrednost} \cdot \text{davčna stopnja}}{100 + \text{davčna stopnja}} = \frac{24.400 \cdot 22}{122} = \underline{\underline{4.400,00}}$$

Knjižimo:

+ 120 Terjatve do kupcev -		- 220 Obveznosti + za izstopni DDV		- Prihodki od + prodaje proizvodov	
(1)	24.400,00		4.400,00	(1)	20.000,00



NALOGE



RAČUN

Številka računa: **100**Datum: **18.9.20**

Superrabat:

Izdajatelj

SEMINAR

Vodnikova 10

3000 CELJE

Telefon: 00386 3 425 47 41

Faks: 00386 425 47 47

E-pošta: seminar@email.com

št. TRR: SI56 3001 0100 4600 307 pri CUPS.

ID št. za DDV: SI 20011004

Prejemnik

UP FITKO, d.o.o.

Vodnikova 10

3000, CELJE

Telefon: 00386 3 425 47 41

Faks: 00386 425 47 47

E-pošta: fitko@gmail.com

ID št. za DDV: SI 12345678

Zap. št.	Opis	Količina	EM	Netto cena	Rabat (%)	Vrednost rabata	Cena brez DDV	DDV	Vrednost brez DDV
1	ekonomsko svetovanje	10	ura	45,00			45,00	22,00%	450,00
									-
									-

Znesek dokumenta: 450,00

Vrednost rabata: -

Stopnja DDV	Davčna osnova	Znesek davka	Vrednost z DDV
9,50%	0,00	0,00	0,00
22,00%	450,00	99,00	549,00
Skupaj	450,00	99,00	549,00

Za plačilo: =549,00 EUR

Zaračunavamo vam storitve ekonomskega svetovanja.

Datum opravljene storitve: 18. 9. 20__

Pri plačilu se sklicujete na: **100**

Reklamacije sprejemamo v roku 8 dni od dneva izstavitve računa. Pri reklamaciji navedite št. in datum rač.

V primeru neupravičene reklamacije zaračunavamo zakonsko določene zamudne obresti.

Fakturiral:

Jure Volt

Direktor:

Andrej Strela

Podjetje registrirano pri CUPS Celje, matična številka 1001057, osnovni kapital 200.000 EUR,

številka TRR SI56 3001 0100 4600 307 pri banki CUPS.

Na osnovi računa na prejšnji strani

knjižite spremembe na kontih v podjetju SEMINAR na konte v obliki črke T

Razen tega računa je podjetje SEMINAR v mesecu __. 20__ izstavilo še naslednje račune:

- št. 101 za opravljene storitve v znesku 906,00 EUR (znesek vključuje 22 % DDV),
- št. 102 za opravljene storitve v znesku 744,00 EUR (znesek vključuje 22 % DDV),
- št. 103 za opravljene storitve v znesku 276,00 EUR (znesek vključuje 22 % DDV)

in prejelo račune:

- št. 25 za nakup materiala v znesku 78,00 EUR (temu znesku dodajo še 22 % DDV),
- št. 31/10 za nakup opreme v znesku 1.200,00 EUR (znesek vključuje 22 % DDV),
- št. 44 za porabljeno vodo v znesku 117,00 EUR (znesek vključuje 9,5 % DDV).

Na osnovi teh podatkov knjižite poslovne dogodke na temeljnico.

Zap. št.	Dok.	Besedilo	ŠIFRA IN IME KONTA	V BREME	V DOBRO
1.	IR 100 ¹¹	Prodaja storitev ekonomskega svetovanja			
2.	IR 101	Prodaja storitev ekonomskega svetovanja			
3.	IR 102	Prodaja storitev ekonomskega svetovanja			
4.	IR 103	Prodaja storitev ekonomskega svetovanja			
5.	PR 25 ¹²	Nakup materiala			
6.	PR 31/10	Nakup opreme			
7.	PR 44	Prejem računa za porabljeno vodo.			

¹¹ Zaporedna številka izdanega računa

¹² Originalna številka prejetega računa, s katero je fakture opremil izdajatelj fakture, torej naš dobavitelj

Na osnovi podatkov o podjetju SEMINAR, ki jih najdene na izstavljenem računu št. 100 (str. 33), in knjiženja na temeljnici izpolnite poenostavljen, ki ga uporabljamo v šoli za učne namene - OBRAZEC ZA OBRAČUN DDV ZA ENOMESEČNO OBDOBJE na naslednji strani.

Obrazec DDV za obračun davka na dodano vrednost za obdobje _____		 CENTRALA UČNIH PODJETIJ SLOVENIJE SLOVENE CENTRE FOR TRAINING COMPANIES BANKA Vodnikova 10, SI - 3000 Celje Tel: 03/425-47-42, 03/425-47-33 E-pošta: cups@ses.ce.edus.si																				
Firma /Ime in priimek _____		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>S</td><td>I</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	S	I																		
S	I																					
		Identifikacijska številka za DDV																				
Sedež / Stalno prebivališče _____																						
I. Dobave (prodaje) blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>11</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	11																			
11																						
II. Obračunani DDV																						
po stopnji 22 %		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>21</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	21																			
21																						
po stopnji 9,5%		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>22</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	22																			
22																						
III. Nabave blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	31																			
31																						
IV. Odbitek DDV																						
od nabav blaga in storitev, pridobitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 22 %		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>41</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	41																			
41																						
od nabav blaga in storitev, pridobitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 9,5 %		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>42</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	42																			
42																						
Od pavšalnega nadomestila po stopnji 8 %		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td>43</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	43																			
43																						
Obveznost DDV 51		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																				
Presežek DDV 52		<table border="1" style="display: inline-table; text-align: center;"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																				
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 40%;">Izračunavam odbitni delež (ustrezno obkroži)</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">NE</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">DA</td> <td style="width: 40%;">Zahtevam vračilo presežkov (ustrezno obkroži)</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">NE</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">DA</td> </tr> </table>		Izračunavam odbitni delež (ustrezno obkroži)	NE	DA	Zahtevam vračilo presežkov (ustrezno obkroži)	NE	DA															
Izračunavam odbitni delež (ustrezno obkroži)	NE	DA	Zahtevam vračilo presežkov (ustrezno obkroži)	NE	DA																	
V/Na		Ime in priimek																				
Datum		Podpis																				

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

Zakonska osnova je v sprejetem Zakonu o prispevkih za socialno varnost in v Zakonu o davčnem postopku ZDavP-1. Osnova za izračun prispevkov je bruto plača. To ne velja samostojne podjetnike in druge samostojne poklice.

Vrste prispevkov:

- ◇ za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- ◇ za obvezno zdravstveno zavarovanje
- ◇ za starševsko varstvo,
- ◇ za zaposlovanje
- ◇ za poškodbe pri delu

Zavezanci so zaposleni (zavarovanci) in delodajalci. Prispevke obračunajo delodajalci ob izplačilu plač.

Prispevki zavarovanca = prispevki iz plače znašajo **22,10 %**

Prispevki delodajalca = prispevki na plače znašajo **16,10 %**

Stopnja prispevkov (v %) ter zavezanci za njihovo plačevanje:

	Zavezanci	Delodajalci
Pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50 %	8,85 %
Obvezno zdravstveno zavarovanje za vse pravice	6,36 %	6,56 %
Starševsko varstvo	0,10 %	0,10 %
Zaposlovanje	0,14 %	0,06 %
Za poškodbe pri delu	/	0,53 %
SKUPAJ	22,10 %	16,10 %

VAJA 1– izračun prispevkov zavezancev in delodajalca

Izračunaj prispevke zaposlenca in delodajalca, če je bruto plača 1.849,58 EUR.

Prispevki IZ plače	Odstotek (%)	Znesek v EUR
SKUPAJ		

Prispevki NA plače	Odstotek (%)	Znesek v EUR
SKUPAJ		

VAJA 2

Podjetje Sonček d. o. o. iz Sežane, Cankarjeva 5, davčna številka SI58763982 je izplačalo plačo za februar 20__ trem zaposlenim. Plačo so izplačali 8. marca 20__. Ta dan so nakazali tudi prispevke in davke obračunane pri plači. Vsi zaposleni so rezidenti Republike Slovenije. Podjetje nima zaposlenih invalidov. Izračunaj prispevke iz plače po stopnji 22,10 %. Obračunaj akontacijo dohodnine. Prvi zaposlenec ima bruto 2.875,20 EUR, drugi 1.089,40 EUR in tretji ima bruto 961,70 EUR.

Bruto plača vseh treh zaposlenih	
+ bruto nadomestila (boleznine)	
SKUPAJ BRUTO PLAČA	
- prispevki iz 22,10 %	
- akontacija dohodnine	
SKUPAJ NETO PLAČA	

Prispevki iz plače	Odstotek (%)	Znesek v EUR
Pokojninsko in invalidsko zavarovanje		
Obvezno zdravstveno zavarovanje za vse pravice		
Starševsko varstvo		
Zaposlovanje		
S K U P A J		

Prispevki na plače	Odstotek (%)	Znesek v EUR
Pokojninsko in invalidsko zavarovanje		
Obvezno zdravstveno zavarovanje za vse pravice		
Starševsko varstvo		
Zaposlovanje		
Za poškodbe pri delu		
S K U P A J		

Izpolni obrazec REK1

VAJA 3

Podjetje REX d. o. o. iz Celja, Župančičeva 44, davčna številka SI69963975 je izplačalo plačo za marec 20__ dvanajstim zaposlenim. Plačo so izplačali 3. aprila 20__. Ta dan so nakazali tudi prispevke in davke obračunane pri plači. Vsi zaposleni so rezidenti Republike Slovenije.

Podjetje nima zaposlenih invalidov. Izračunaj prispevke iz plače po stopnji 22,10 %. Obračuna je akontacija dohodnine za vse zaposlene v zensku. Odgovorna oseba za sestavo obrazca REK-1 ste vi sami.

Bruto plača (kosmata)	33.815,80 EUR
+ bruto (kosmata) nadomestila	1.408,45 EUR
SKUPAJ BRUTO PLAČA	
- prispevki iz 22,10 %	
- akontacija dohodnine	3.148,25 EUR
SKUPAJ NETO (čista) PLAČA	

Prispevki iz plače	Odstotek (%)	Znesek v EUR
Pokojninsko in invalidsko zavarovanje		
Obvezno zdravstveno zavarovanje za vse pravice		
Starševsko varstvo		
Zaposlovanje		
S K U P A J		

Prispevki na plače	Odstotek (%)	Znesek v EUR
Pokojninsko in invalidsko zavarovanje		
Obvezno zdravstveno zavarovanje za vse pravice		
Starševsko varstvo		
Zaposlovanje		
Za poškodbe pri delu		
S K U P A J		

Izpolni obrazec REK1

Obrazec REK-1

Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov iz delovnega razmerja

šifra uslužbenca

davčne uprave

PODATKI O IZPLAČEVALCU

001 Firma:

002 Naslov:

003 Davčna številka:

004 Invalidsko podjetje: DA NE

PODATKI O POOBLAŠČENCU

005 Firma oziroma ime in priimek:

006 Naslov:

007 Davčna številka:

PODATKI O IZPLAČANEM DOHODKU

010 Vrsta dohodka:

013 Število oseb - rezidentov:

010a Povprečenje: DA NE

013a Število zaposlenih invalidov:

011 Izplačilo za mesec/leto:

011a Zap. št. izpl.:

014 Število oseb - nerezidentov:

012 Datum izplačila:

015 Neto izplačilo:

012a Datum plačila davkov in prispevkov:

012b Zap.št. plačila:

zneski v EUR s centi

I. DOHODKI, OD KATERIH SE IZRAČUNAVA, ODTEGNE IN PLAČA DAVČNI ODTEGLJAJ ALI PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELOJEMALCEV

Znesek

101 Plača in nadomestila plače

102 Plača in nadomestila plače - detaširani delavci - dohodki, od katerih se izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj

103 Plača in nadomestila plače - detaširani delavci, v delu, ki se v število v osnovno za prispevke za socialno varnost

104 Razlika do minimalne plače

105 Nadomestila plač, ki ne bremenijo pravnih oseb

106 Nadomestila po predpisih pokojninskega in invalidskega zavarovanja

107 Neplačana odsotnost

108 Bonitete

109 Povračila stroškov nad višino, določeno s strani vlade

110 Premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje nad določeno višino

111 Drugi dohodki iz delovnega razmerja (razen regresa) v delu, od katerih se izračunava davčni odtegljaj

112 Drugi dohodki iz delovnega razmerja (razen regresa) v delu, ki se v število v osnovno za prispevke za socialno varnost

113 Regres za letni dopust

114 Regres za letni dopust, ki presega 70% povprečne plače preteklega meseca zaposlenih v Republiki Sloveniji

115 Dohodki, izplačani zaposlenim invalidom nad predpisano kvoto - osnovno za prispevke za socialno varnost

II. OSNOVE ZA IZRAČUN DAVČNEGA ODTEGLJA

Znesek

201 - glavni delodajalec

202 - drugi delodajalec

203 - od dohodkov nerezidentov, ki uveljavljajo ugodnosti iz mednarodnih pogodb

204 - od dohodkov rezidentov, ki uveljavljajo ugodnosti iz mednarodnih pogodb

III. OSNOVE ZA IZRAČUN PRISPEVKOV DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST

Znesek

301 Osnova za prispevke

302 Osnova za prispevke - detaširani delavci

303 Osnova za prispevke - neplačana odsotnost

304 Osnova za prispevke od bonitet in stimulacij ter drugih prejemkov iz delovnega razmerja - nadomestila

305 Osnova za prispevke od premij za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje - nadomestila

306 Osnova za prispevke - zaposleni po programu zagotavljanja sredstev družbam za sofinanciranje plač (1)

307 Osnova za prispevke - zaposleni po programu zagotavljanja sredstev družbam za sofinanciranje plač (2)

308 Osnova za prispevke - zaposleni invalidi nad predpisano kvoto

41

IV. DAVČNI ODTEGLJAJ

Podračun

Znesek

401 glavni delodajalec

xxxx

402 - od tega po nižji stopnji (260. člen ZDavP-2)

xxxx

403 drugi delodajalec

xxxx

IV. DAVČNI ODTEGLJAJ		Podračun	Znesek
401	glavni delodajalec	xxxx	
402	- od tega po nižji stopnji (260. člen ZDavP-2)	xxxx	
403	drugi delodajalec	xxxx	
404	- od tega po nižji stopnji (260. člen ZDavP-2)	xxxx	
405	odbitek davka, plačanega v tujini	xxxx	
406	ZA PLAČILO:	01100-844	

V. PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELOJEMALCEV					
	Naziv prispevka	Stopnja	Podračun	Obračunani	Za plačilo
501	zdravstveno zavarovanje		01100-3000370762		
502	pokojninsko in invalidsko zavarovanje		01100-2000014903		
503	zaposlovanje		01100-1000076823		
504	starševsko varstvo		01100-1000701794		
505	pokojninsko in invalidsko zavarovanje (razlika do minimalne plače)		01100-2000014903		
506	pokojninsko in invalidsko zavarovanje (neplačana odsotnost)		01100-2000014903		
507	SKUPAJ:				

VI. PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST					
	Naziv prispevka	Stopnja	Podračun	Obračunani	Za plačilo
601	zdravstveno zavarovanje		01100-3000160660		
602	pokojninsko in invalidsko zavarovanje		01100-2000012866		
603	zaposlovanje		01100-1000074786		
604	starševsko varstvo		01100-1000700145		
605	poškodbe pri delu		01100-3000167450		
606					
607	SKUPAJ:				

VII. PRISPEVKI ZA ZAVAROVALNO DOBO, KI SE ŠTEJE S POVEČANJEM					
	Povečanja	Stopnja	Podračun	Osnova	Za plačilo
701	od 12 na 14 mesecev	4,20%	01100-2001385998		
702	od 12 na 15 mesecev	6,25%	01100-2001385998		
703	od 12 na 16 mesecev	8,40%	01100-2001385998		
704	od 12 na 17 mesecev	10,55%	01100-2001385998		
705	od 12 na 18 mesecev	12,60%	01100-2001385998		
706	SKUPAJ:			xxxx	

VIII. PRISPEVEK ZA OBVEZNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE IN PREMIJE PROSTOVOLJNEGA DODATNEGA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA			Število zavarovancev	Vplačano
801	Prispevek za obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje			
802	Premija za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje			

Ime in priimek ter tel. št. osebe, odgovorne za sestavo obrazca

Kraj, datum

Žig in podpis odgovorne osebe

VIRI

Kolarič Branka, Gerečnik Anton: Računovodstvo 2, učbenik – 1. izd., 1. natis, DZS, Ljubljana 2003

Batistič Tanja, Računovodstvo 2, Delovni zvezek – 1. izd., 1. natis, DZS, Ljubljana 2003

Turk Ivan, Pojemovnik računovodstva, financ in revizije: Slovenski inštitut za revizijo – 1. izd., Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2000

Slovenski računovodski standardi 2006, 5. izdaja, Slovenski inštitut za revizijo, Ljubljana 2010

Davčno poslovanje, priročnik, RS Ministrstvo za finance, DURS, Davčni urad Celje, Celje 2009

Kontni načrt in ponazoritve knjiženj za gospodarske družbe, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Ljubljana 2010

Revije Obrtnik

Revije za računovodstvo in finance (IKS)

<http://www.interfin.si/blagajniko-poslovanje-v-letu-2010>

http://www.durs.gov.si/si/fizicne_osebe/davcni_obrazci_in_programi_za_fizicne_osebe/

<http://www.cups.si/>

<http://www.mojdenar.com/alea/dokumenti/dokument.asp?id=16>

<https://www.svetovanje.si/svetovanje/blogi/koliko-davka-bom-placal-v-2020-5dce8f2f2114e01afca8b650>